

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
фізичного виховання, здоров'я та
туризму ЗНУ

М.В. Маліков

«28» серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійна майстерність у фізичній культурі і спорті

підготовки бакалавра

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Фізичне виховання

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: *Коваленко Юлія Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту*

бговорено та ухвалено
на засіданні кафедри ТМФКіС

Протокол №1 від «27» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри ТМФКіС

А.П. Конох

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми

Конох А.П.

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами): Коваленко Юлія Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

E-mail: *visnik_znu@ukr.net*

Телефон: *(061) 228-75-18*

Інші засоби зв'язку: *Viber, Facebook Messenger, Telegram 0504718905*

Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Кафедра: *Теорія та методика фізичної культури і спорту, IV корпус, ауд. 303*

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Професійна майстерність в галузі фізичної культури і спорту» обумовлена прагненням цілісного осмислення різноманітних науково-практичних знань про сутність і елементи педагогічної майстерності та про процес адаптації молодого фахівця, як висококваліфікованої особистості, здатної до вирішення проблем сучасним шляхом, діяти самостійно, ініціативно та реалізувати свої здібності в майбутній професійній діяльності.

Мета дисципліни – сформувати в здобувачів готовність до професійної діяльності фахівця сфери фізичної культури і спорту, до побудови продуктивної комунікації з учасниками освітнього процесу.

Основними завданнями курсу «Професійна майстерність в галузі фізичної культури і спорту» є підвищення фахової компетентності здобувачів; забезпечення їх готовності до професійної педагогічної діяльності; формування у здобувачів освіти системи теоретичних базових знань методичного спрямування на комунікацію; удосконалення професійних умінь і навичок взаємодії з учасниками освітнього процесу з фізичного виховання; формування професійного мислення, професійно значущих здібностей та особистісних якостей, здатності здійснювати освітній та навчально-тренувальний процеси і передавати цінності фізичної культури і спорту; розвиток умінь і навичок самостійно оволодівати знаннями та постійно їх оновлювати.

Предметом вивчення дисципліни «Професійна майстерність в галузі фізичної культури і спорту» є формування основних компонентів професійної готовності майбутніх фахівців для здійснення діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Дисципліна належить до циклу професійної підготовки спеціальності за освітньою програмою «Фізичне виховання». Вивченню даної дисципліни передують опанування ОК 5 Вступ до спеціальності, ОК 7 Психолого-педагогічні основи фізичної культури і спорту, ОК 12 Теорія і методика фізичного виховання, ОК 25 Управління у сфері фізичної культури і спорту, ОК 27 Інноваційні технології у фізичній культурі і спорті, ОК 29 Навчальна практика, ОК 30 Навчальна практика (3 курс), ОК 31 Виробнича практика. Знання з дисципліни є підґрунтям для складання атестаційного екзамену, досягненню мети ОП щодо реалізації професійних компетентностей предметної спеціальності.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі ФК навичок ефективної усної комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	8	8
Кількість кредитів ECTS	3	3
Кількість годин	90 годин	90 годин
Лекційні заняття	16 год.	2 год.
Практичні заняття	18 год.	4 год.
Самостійна робота	56 год.	102 год.
Консультації	<i>особисті – вівторок, четвер, з 11:00 до 13:00, IV корпус, ауд. 303; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю Запис на консультації: visnik_znu@ukr.net</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10658		

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/Результати навчання	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>Компетентності:</p> <p>ЗК 1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 3 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК 4 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 5 Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 9 Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>ФК 1 Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості</p> <p>ФК 3 Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.</p> <p>ФК 6 Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК 10 Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.</p> <p>ФК 11 Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.</p> <p>ФК 13 Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК 15 Здатність залучати осіб різних вікових груп до занять фізичною культурою, організації та проведення різноманітних форм масової фізичної культури.</p> <p>Результати навчання:</p> <p>ПРН 1 Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.</p> <p>ПРН 4 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.</p> <p>ПРН 5 Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p> <p>ПРН 9 Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.</p> <p>ПРН 17 Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми</p>	<p><i>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i> словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція), наочні (презентація, демонстрування, ілюстрації); практичні методи (вправи; практичні завдання, творчо-пошукові завдання).</p> <p><i>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i> метод проблемного викладу матеріалу; пізнавальні дискусії; мозковий штурм, метод заохочення до групової творчої діяльності.</p> <p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система. (оцінювання досягнень здобувачів за усіма видами навчальної діяльності, обговорення дискусійних питань, тематичні повідомлень, усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових модулів, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі. Підсумковий семестровий контроль – екзамен (у формі тесту, відповідь на білет).</p>

<p>та організацію процесу навчання і виховання людини.</p> <p>ПРН 19 Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури; мати навички лідерства.</p> <p>ПРН 20 Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН 21 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 22 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості для корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 23 Застосовувати знання, вміння та навички для ефективного проведення занять з фізичного виховання, спортивно-оздоровчого туризму у осіб з урахуванням їх вікових, особливостей, та рівнів підготовленості.</p> <p>ПРН 24 Знає правила техніки безпеки, профілактики травматизму при занятті фізичними вправами та протидіє булінгу.</p> <p>ПРН 26 Здатність створювати унікальне навчально-виховне середовище, що сприятиме активізації фізкультурно-оздоровчої діяльності різних груп населення.</p>	
---	--

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Основні компоненти професійної діяльності фахівців фізичного виховання і спорту*

Основні компоненти діяльності. Професійні знання та вміння фахівця як основні компоненти педагогічної майстерності. Професійно важливі якості фахівця. Характеристика стилів діяльності та керівництва.

Змістовий модуль 2. *Психолого-педагогічна майстерність фахівця фізичної культури і спорту*

Складники педагогічної техніки фахівця. Внутрішня техніка. Зовнішня техніка. Мовлення як засіб педагогічної праці. Функції мовлення у взаємодії з учасниками освітнього процесу. Педагогічне спілкування: поняття, функції, види та особливості. Класифікація засобів спілкування. Правила та стилі педагогічного спілкування. Типові моделі спілкування з учнями.

Змістовий модуль 3. *Професійне становлення і розвиток фахівця фізичної культури і спорту*

Адаптація до педагогічної діяльності. Педагогічне покликання до професійної діяльності. Найважливіші навички професії. Вимоги до діяльності фахівця. Надання першої домедичної допомоги. Оцінка ефективності професійної діяльності фахівця. Розвиток майстерності фахівця.

Змістовий модуль 4. *Характеристика особливостей професійної діяльності фахівців фізичного виховання і спорту*

Функції педагогічної діяльності. Умови й особливості педагогічної діяльності фахівця. Авторитет і його компоненти. Професіограма фахівця. Основні причини професійного стомлення. Особливості захворювань фахівців сфери фізичної культури і спорту. Побудова кар'єри. Професійна мобільність.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Основні компоненти професійної діяльності	6	2	<i>1 раз на тиждень</i>
2	Педагогічна техніка	4	2	<i>1 раз на тиждень</i>
	Характеристика професійно-педагогічного спілкування	6		<i>1 раз на тиждень</i>
3	Професійне становлення майбутніх фахівців	4		<i>1 раз на тиждень</i>
4	Характеристика особливостей професійної діяльності фахівців. Надання першої домедичної допомоги.	6		<i>1 раз на тиждень</i>
Разом		22	4	

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Педагогічна техніка вчителя фізичної культури	2	2	<i>Один раз на 2 тижні</i>
2	Характеристика професійно-педагогічного спілкування	2		<i>Один раз на 2 тижні</i>
	Професійне становлення майбутніх фахівців	2		<i>Один раз на 2 тижні</i>
3	Характеристика особливостей професійної діяльності фахівців	2		<i>Один раз на 2 тижні</i>
4	Побудова кар'єри. Професійна мобільність.	2	2	<i>Один раз на 2 тижні</i>
Разом		10	4	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Основні компоненти професійної діяльності	8	12
2	Педагогічна техніка	10	5
3	Характеристика професійно-педагогічного спілкування	8	5
	Професійне становлення майбутніх фахівців	8	10
4	Характеристика особливостей професійної діяльності фахівців	7	10
	Побудова кар'єри. Професійна мобільність.	7	20
		10	20
Разом		58	82

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№	Види поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Всього балів
1	Практичні завдання. (система СЕЗН ЗНУ)	Виконання письмового завдання, захист на практичному занятті (система СЕЗН ЗНУ)	5 завдань по 3 бали за завдання	15
2	Проходження тесту (система СЕЗН ЗНУ)	Система СЕЗН ЗНУ	Один раз у 2 модулі	10
3	Завдання самостійної роботи. (система СЕЗН ЗНУ)	із У вигляді алгоритмів кожна тема курсу (система СЕЗН ЗНУ)	7 завдань по 5 балів упродовж семестру	35
Усього за змістові модулі	3			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Екзамен	Тестування в системі СЕЗН ЗНУ	Тестування (у системі СЕЗН ЗНУ)	10 тестових питань (вибір правильної відповіді з декількох можливих) по 1 балу	10
	Усна відповідь на питання екзаменаційного білета	Два теоретичних питання і одне практичне завдання (перелік питань подано у системі СЕЗН ЗНУ)	Теоретичне питання – 10 балів Теоретичне питання – 10 балів Практичне питання – 10 балів	30
Усього балів				40

Критерії оцінки знання теоретичного питання:

15-20 балів – студент дає обґрунтовані, глибокі та теоретично правильні відповіді на поставлені питання, демонструє здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, робити логічні висновки та узагальнення, здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовує фактичні та статистичні дані, які підтверджують відповідь на питання; демонструє знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників.

4-14 балів – студент володіє знаннями матеріалу на рівні вимог, наведених вище, але, розкриваючи суть питань, припускається незначних помилок у формулюванні термінів і категорій, використанні цифрового матеріалу, викладає суть питань недостатньо глибоко.

0-3 балів – студент зовсім не відповідає на поставлені питання або відповідає неправильно. Зроблені висновки є помилковими. Відповідаючи, студент значно ухиляється від теми, що свідчить про нерозуміння ним поставленого питання.

Критерії оцінки розв'язання практичного завдання:

5–10 балів – студент дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з доцільного логічного і теоретичного обґрунтування;

4–9 балів – студент або виконав завдання без теоретичного обґрунтування, або зробив теоретичне обґрунтування, але припустився помилок;

0–3 балів – студент зовсім не розв'язав практичне завдання або розв'язав неправильно.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Чиженок Т.М., Коваленко Ю.О. Професійна майстерність учителя фізичної культури : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)» освітньої програми «Середня освіта (фізична культура)». Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 110 с.
2. Боляк А. А., Коломоєць Г. А., Ребрина А. А., Боляк Н. Л. Нова українська школа: методика навчання фізичної культури у 1-4 класах закл. заг. сер. освіти : навч.-метод. посіб. Київ : Освіта, 2021. 160 с.
3. Вовчанська В. В. Професійна майстерність учителя фізичної культури. Тернопіль : ТНПУ, 2014. 226 с.
4. Зеркалов Д. В. Охорона праці в галузі. Загальні вимоги : навч. посіб. Київ : Основа, 2011. 551 с.
5. Максимчук І. А. Основні знання і уміння фахівця галузі фізичної культури. Київ : Планер, 2011. 534 с.
6. Матвійчук Т. Ф. Основи педагогічної майстерності вчителя фізичної культури : навч.-метод. посіб. для ВНЗ. Львів : СПОЛОМ, 2014. 82 с.
7. Папуша В. Г. Книжка молодого вчителя фізичної культури. Тернопіль : Підручники і посібники, 2017. 181 с.
8. Шишкіна Л. М. Самоосвіта педагога – необхідність сучасного суспільства : метод. посіб. Алчевськ : ВПУ, 2016. 23 с.

Додаткова:

1. Зязюн І. А., Базилевич Н. Г., Дмитренко Т. Г. Педагогічна майстерність: хрестоматія: навчальний посібник К.: Вища школа, 2016. 606 с.
2. Квасниця І. М. Формування професійної мобільності майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту у закладах вищої освіти. Дис. д-ра філософ. Хмельницький : ХНУ, 2021, 143 с.
3. Тимошенко О. Професійно-мовленнєва культура у педагогічній діяльності вчителя фізичної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. Драгоманова*. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Київ : НПУ, 2017. С.31–35.
4. Данило С. М. Особливості професійно-педагогічної діяльності учителя фізичної культури і його готовність до роботи з фізичного виховання. *Молодий вчений*, 2017. №3. С.124–127.
5. Коцур Н. І. Ризики професійних захворювань учителя та оздоровчі технології їх попередження. *Молодий вчений*. 2017. №9. С.92–96.
6. Чиженок Т. М., Коваленко Ю. О. Професійна майстерність вчителя фізичної культури : термінологічний словник для студентів напрямку підготовки «Фізичне виховання». Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 40 с.

7. Чиженок Т. М, Коваленко Ю. О. Теорія і методика фізичного виховання у структурно-логічних схемах. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 216 с.

8. Чиженок Т. М., Коваленко Ю. О. Фізичне виховання школярів : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра напрямів підготовки «Фізичне виховання», «Здоров'я людини», «Спорт». Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 165 с.

9. Коваленко Ю.О., Чиженок Т.М. Аналіз показників здоров'я вчителів фізичної культури як складової їхньої професійної майстерності. Вісник Запорізького національного університету : Збірник наукових праць. *Фізичне виховання та спорт*. 2023. № 2. С.32–38.

10. Чиженок Т.М., Кузьміна Л.І., Коваленко Ю.О. Оцінка професійної готовності студентів факультету фізичного виховання до педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. фізичне виховання та спорт*. 2021. № 2. С. С.69–77.

11. Коваленко Юлія, Караулова Світлана, Жердев Микита. Використання інноваційних технологій в професійній підготовці здобувачів вищої освіти з фізичного виховання і спорту. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective* : науков. журн. 2024. Том 2, № 1. С. 226–231.

12. Караулова С.І., Коваленко Ю.О., Потапенко Б.М. Стратегії виживання: розвиток компетенцій з долікарської медичної допомоги в сучасному вимірі професійної підготовки бакалаврів фізичного виховання та спорту. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2024. № 1(360). С.73–82.

13. Коваленко Ю.О., Караулова С.І., Наливайченко Л.Ю., Марчук С.А. Осучаснення методів навчання та розвитку в вищій школі. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. Випуск 2 (187). С. 98–102.

14. Тищенко В.О., Соколова О.В., Коваленко Ю.О., Коваленко Є.О., Романець І.О. Теорія і методика фізичного виховання у закладах вищої освіти: сучасний науковий підхід. Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. фізичне виховання та спорт. Запоріжжя : Видавничий дом «Гельветика». 2024. №4. С. 103–109.

15. Пиптюк П.Ф., Коваленко Ю. О., Заярська Н.О. Особливості організації та методичного супроводу інклюзивного фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку. Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. фізичне виховання та спорт. Запоріжжя : Видавничий дом «Гельветика». 2024. №4. С. 59–67.

16. Коваленко Ю. О. Психолого-педагогічний аспект фізичного виховання у формуванні навичок soft skills в межах викладання дисципліни «Психолого-педагогічні основи фізичної культури і спорту» : кол. моногр. «Системні трансформації України та світу: історія та сучасність, Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. С.5–8.

Інформаційні джерела:

1. Блог ЛІДЕР. URL : <http://mofizkult-zp.blogspot.com>

2. Матеріали обласного етапу Всеукраїнського конкурсу на кращий інноваційний урок фізичної культури та урок з елементами футболу. URL: http://kfkis-zp.blogspot.com/p/blog-page_16.html.

3. Миронова В. В. Інформаційна культура як основа загальної культури людини. URL: <http://surl.li/toztr>.

4. Нова фізична культура. Prometheus. URL : <http://surl.li/trywb>.

5. Нормативна база освітнього процесу Запорізького національного університету. URL: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html.

6. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року» від 09.12.2015 № 1320-р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1320-2015-%D1%80#n12>.

7. Спортивна діяльність. Корпорація Парус. URL : <http://consultant.parus.ua/?doc=02ZCE2944F>

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування усіх занять є обов'язковим.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється до завершення курсу.

Політика академічної доброчесності

Наукова комунікація посідає важливе місце у сучасному науковому та освітньому процесі. Важливо, щоб ця комунікація відбувалась на засадах академічної доброчесності, що ґрунтуються на повазі до колег науковців. Проте, не завжди в академічному середовищі можна спостерігати дотримання вимог академічної етики. Одним із сучасних напрямів боротьби з академічним плагіатом є його виявлення і констатація за допомогою комп'ютерних програм. На сьогоднішній день існує ряд програмних засобів, які допоможуть встановити відсоток унікальності тексту

https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_3_12_red3.pdf

Онлайн-платформи та програми для перевірки тексту на плагіат

<https://osvita.ua/vnz/76907/>

Визнання результатів неформальної освіти

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Види неформальної освіти:

професійні курси/тренінги – це тренінги та або/семінари з підвищення кваліфікації та/або здобуття нових навичок;

громадська освіта – проекти, які направлені на широкі верстви населення, виконувати свою роль як активних громадян, задля формування знань та навичок, необхідних для участі у громадському середовищі та включає в себе неформальні соціальні інститути (громади, бібліотеки, громадські організації, ЗМІ тощо);

онлайн-освіта – це інтернет-курс з інтерактивною участю та відкритим доступом через мережу інтернет як здобувачів, так і спікерів;

професійне навчання/стажування – навчання безпосередньо на робочому місці під керівництвом відповідальної особи після теоретичної підготовки або одночасно з нею з метою практичного оволодіння спеціальністю, адаптації на робочому місці та інше;

мотиваційні лекції – навчання, яке базується на представленні кращих практик та досягнень спікера, дискусіях щодо практичного застосування набутих навичок.

Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

У випадку визнання результатів навчання здобувачу зараховується певна кількість балів відповідно до оцінювання відповідного змістового модуля.

Загальний обсяг балів, що зараховуються здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального навчання не може перевищувати 25% балів поточного контрольного оцінювання.

Здобувач вищої освіти не може бути звільнений від атестації за підсумками визнання результатів неформального навчання.

Визнання та перезарахування результатів неформального навчання, проводять за заявою здобувача вищої освіти та наявності підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо) на ім'я декана факультету. У випадку подання зазначених вище документів іноземною мовою (як таких, що видані за межами України) заявник подає їх переклад.

Заява повинна містити:

прізвище, ім'я, по батькові;

опис результатів неформального навчання, щодо визнання яких подається заява;

інформацію про суб'єкт, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувалися

відповідні результати навчання; інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувалися результати неформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);

перелік додаткових документів для підтвердження інформації про неформальне навчання (за наявності).

У процесі визнання результатів неформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

Прийняття рішення про визнання результатів неформального навчання заявника здійснюється комісією випускової кафедри за підсумками оцінювання задекларованих результатів навчання.

Комунікація викладача зі студентами здійснюється під час проведення навчальних занять і поточних та екзаменаційних консультацій, а також через засоби: електронна пошта, Moodle, та месенджери у робочі часи. Викладач відповідає відповідно до графіку навчального процесу.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/уабуk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/у6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/у9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/у9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/у8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень,

відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydb6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: Гаряча лінія: Тел.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua> Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>